

Sygn. akt **VIII Ua 30/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Sędziowie:	SSO Teresa Kalinka SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.)
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2015r. w Gliwicach

sprawy z odwołania Z. G. (G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o jednorazowe odszkodowanie

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 26 sierpnia 2015 r. **sygn. akt** VI U 277/14

1) zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu jednorazowe odszkodowanie w kwocie 7.300 zł (siedem tysięcy trzysta złotych) tytułem dalszego 10% stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 28 września 2012 roku i ustala, że łączny uszczerbek na zdrowiu odwołującego z tego tytułu wynosi 30%;

2) odstępuje od obciążania ubezpieczonego kosztami zastępstwa procesowego.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.) (-) SSO Mariola Szmajduch (-) SSO Teresa Kalinka

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII Ua 30/15

UZASADNIENIE

Odwołujący Z. G. domagał się zmiany decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 8 lipca 2014 roku, poprzez przyznanie mu prawa do jednorazowego odszkodowania za 15% uszczerbku na zdrowiu w związku z

wypadkiem przy pracy z dnia 28 września 2012 roku i ustalenia, że łączny uszczerbek na zdrowiu odwołującego z tego tytułu wynosi 35%.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 26 sierpnia 2015 roku Sąd Rejonowy w G. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do jednorazowego odszkodowania za 15% uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 28 września 2012 roku i ustala, że łączny uszczerbek na zdrowiu odwołującego z tego tytułu wynosi 35%.

Sąd Rejonowy ustalił, że odwołujący wykonywał pracę ślusarza. W dniu 28 września 2012 roku uległ wypadkowi przy pracy; podczas prac w warsztacie odwołujący dobijał młotkiem sworzeń łącznika siłownika skrętu w ramach prac naprawczych układu kierowniczego wózka, wskutek odłamania się części sworznia trafił on odwołującego w lewe oko, powodując ranę perforującą rogówki oraz zaćmę pourazową.

Orzeczeniem z dnia 9 czerwca 2014 roku lekarz orzecznik ZUS stwierdził u odwołującego 35% stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 28 września 2012 roku. Przy ustalaniu uszczerbku na zdrowiu zastosowano załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U. z 2013 roku, Nr 954); 35% uszczerbek na zdrowiu ustalono na podstawie pozycji 27a tabeli uszczerbkowej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia.

Orzeczeniem z dnia 1 lipca 2014 roku komisja lekarska ZUS stwierdziła u odwołującego 20% stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 28 września 2012 roku, według pozycji 27a tabeli załącznika.

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 lipca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał odwołującemu prawo do jednorazowego odszkodowania za 20% stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 28 września 2012 roku – w kwocie 14.600 złotych.

Sąd I instancji ustalił, że biegła sądowa z zakresu okulistyki M. P. rozpoznała u odwołującego stan po urazie, szyciu rany przenikającej rogówki, rzekomosoczewkowość po usunięciu zaćmy pęczniowej, jaskrę wtórną, zmiany pourazowe z przedarciami w plamce oka lewego, astygmatyzm krótkowzroczny obu oczu oraz praktyczną jednooczność. Podczas badania ostrości wzroku biegła stwierdziła u odwołującego prawidłową ostrość prawego oka (1,0) i jedynie ostrość 4/50-0,1f bokiem lewego oka. Reasumując, biegła stwierdziła u odwołującego 35% uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 28 września 2012 roku według pozycji 27a załącznika do rozporządzenia.

Z kolei biegła specjalista okulista M. J. rozpoznała u odwołującego: stan po urazie przenikającym rogówki oka lewego, rzekomosoczewkowość po usunięciu zaćmy pourazowej oka lewego, jaskrę wtórną oka lewego, zmiany zwyrodnieniowe, pourazowe plamki oka lewego. Podczas badania ostrości wzroku biegła stwierdziła u odwołującego prawidłową ostrość prawego oka (1,0) i jedynie niewielką ostrość lewego oka (0,1). W ocenie biegłej w następstwie wypadku przy pracy z dnia 28 września 2012 roku odwołujący doznał stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 30% według pozycji 26a załącznika rozporządzenia. Biegła wyjaśniła, że oceny uszczerbkowej dokonano na podstawie łącznych następstw urazu gałki ocznej spowodowanego wypadkiem. Dodano, że konsekwencją urazu jest praktyczna jednooczność odwołującego, stan oka lewego nie rokuje poprawy.

Sąd I instancji uznał za bardziej przekonującą ocenę biegłej M. P., albowiem biegła dokonała tej oceny według adekwatnej pozycji tabeli, pozycja 26a dotyczy bowiem ubytków języka, zaś pozycja 27a dotyczy uszkodzeń narządu wzroku; procentowa ocena uszczerbku na zdrowiu zależna jest od wysokości obniżenia ostrości oczu. Za zerową ostrość wzroku lewego oka („0”) i prawidłową ostrość prawego oka („1,0”) tabela przewiduje wysokość uszczerbku w wysokości 35% (co odpowiada stwierdzeniu o praktycznej jednooczności odwołującego), z kolei za minimalną ostrość lewego oka („0,1”) tabela przewiduje wysokość uszczerbku 30%. Sąd Rejonowy uznał, że biegła M. P.

dokonała prawidłowego ustalenia procentowego uszczerbku na zdrowiu na podstawie wykonanego przez nią badania lekarskiego, wobec którego brak jest uzasadnionych uwag.

W związku z powyższymi ustaleniami Sąd Rejonowy stwierdził, że odwołanie od decyzji z dnia 8 lipca 2014 roku zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U.2009.167.1322 ze zm.) ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Za stały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje opóźnienie czynności organizmu nierokujące poprawy (art. 11 ust. 2 ustawy).

Postępowanie dowodowe wykazało, że organ rentowy ostatecznie nieprawidłowo ustalił wysokość uszczerbku na zdrowiu odwołującego w wysokości dwudziestu procent. Biegła sądowa z zakresu okulistyki M. P. oceniła uszczerbek na zdrowiu z tytułu wypadku przy pracy z dnia 28 września 2012 roku jako charakter stały, w wysokości 35% według pozycji 27a tabeli załącznika do rozporządzenia z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U. z 2013 roku, Nr 954).

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Rejonowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do jednorazowego odszkodowania za 15% uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 28 września 2012 roku i ustalił, że łączny uszczerbek na zdrowiu z tego tytułu wynosi 35%.

Wyrok zaskarżył apelacją organ rentowy. Rozstrzygnięciu zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny dowodów i błędne przyjęcie, że wypadek przy pracy z 28 września 2012 roku spowodował u ubezpieczonego 35 % łącznego uszczerbku na zdrowiu;
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to pkt 27 a załącznika do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania poprzez błędne ustalenie przez Sąd I instancji uszczerbku na zdrowiu z tytułu wypadku przy pracy z dnia 28 września 2012 roku w wysokości 35 %.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez przyznanie odwołującemu jednorazowego odszkodowania przy ustaleniu, że wypadek przy pracy z dnia 28 września 2012 roku spowodował u ubezpieczonego 30 % stałego uszczerbku na zdrowiu oraz o zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Gliwicach zważył, co następuje: apelacja jest uzasadniona.

Sąd II instancji w przeważającej części podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy i przyjmuje je za własne. Nie podziela jedynie ustalenia co do wysokości stałego uszczerbku na zdrowiu doznanego przez ubezpieczonego. W ocenie Sądu Okręgowego uszczerbek ten wynosi 30%, a nie 35% jak błędnie przyjął Sąd I instancji. Do wniosku tego prowadzi prawidłowa ocena dowodów w postaci opinii biegłych okulistik oraz prawidłowo zastosowane przepisy prawa materialnego - pkt 27a załącznika do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (t.j. Dz.U.2013r., nr 954). Reasumując zarzuty apelacji zasługują na uwzględnienie.

Słusznie organ rentowy zarzucił naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c.

Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, wyrażoną w tym przepisie, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie "wszechstronnego rozważenia zebranego materiału", a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. potwierdza zasadę swobodnej oceny dowodów, dokonywanej przez przyzmat własnych przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego zasobu doświadczeń życiowych. Ramy tej oceny wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego oraz zasadami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Zatem omawiany przepis wyznacza reguły oceny dowodów.

W niniejszej sprawie zarzut niewłaściwej oceny dowodów ściśle jest związany z zarzutem naruszenie prawa materialnego.

Sąd Rejonowy przeprowadził dowody z opinii dwóch biegłych okulistek to jest M. P. i M. J.. Dowód z opinii biegłego podlega ocenie sądu tak jak inne dowody. Oczywiście dowód ten jest przeprowadzany, kiedy rozstrzygnięcie sprawy wymaga wiadomości specjalnych. W przedmiotowej sprawie na podstawie opinii biegłych okulistek Sąd ustalał wysokość uszczerbku na zdrowiu, którego doznał ubezpieczony wskutek wypadku przy pracy z dnia 28 września 2012 roku. Rozpoznania medyczne postawione przez obie biegłe były tożsame. Obie biegłe stwierdziły prawidłową ostrość widzenia okiem prawym - 1,0 oraz poważne ograniczenie widzenia okiem lewym - 0,1. Takie ustalenie doprowadziło biegłą M. P. do przyjęcia 35 % uszczerbku na zdrowiu, a biegłą M. J. do ustalenia 30 % uszczerbku na zdrowiu. Należy mieć na uwadze, że wysokość procentowego uszczerbku na zdrowiu jest ustalana na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (t.j. Dz.U. 2013r., poz. 954). Zgodnie z pkt 27a załącznika do tego rozporządzenia przy obniżeniu ostrości wzroku lub utracie wzroku jednego lub obojga oczu długotrwały uszczerbek na zdrowiu określa się według tabeli. Zgodnie z tą tabelą przy prawidłowej ostrości wzroku oka prawego (1,0) oraz upośledzeniu ostrości widzenia okiem lewym (0,1) uszczerbek na zdrowiu wynosi 30 %. Z kolei według tabeli 35 % to uszczerbek na zdrowiu przy prawidłowym widzeniu okiem prawym oraz widzeniu okiem lewym (0). Z opinii biegłych wynika, że ubezpieczony jest osobą praktycznie jednooczną. Pomimo tego nie jest dopuszczalne uznanie, że jego uszczerbek na zdrowiu wynosi 35 % albowiem w oku lewym zachował ostrość widzenia 0,1. W konsekwencji, jak już wyżej podniesiono jego uszczerbek na zdrowiu to 30 %. Biorąc pod uwagę wskazania zawarte w przepisie art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy winien na podstawie opinii biegłych ustalić rozmiar i rodzaj uszkodzenia narządu wzroku u ubezpieczonego w związku z wypadkiem przy pracy. W tym zakresie obie opinie były ze sobą zgodne. Orzeczenie zaś procentowej wysokości uszczerbku na zdrowiu jest kwestią zastosowania przepisów prawa materialnego. Uwzględniając obowiązujące przepisy tj. pkt 27a załącznika do rozporządzenia (...) z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania Sąd I instancji winien uznać, że stały uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego to 30 %. W konsekwencji zarzut apelacyjny dotyczący naruszenia prawa materialnego był uzasadniony.

Na marginesie należy wskazać, że organ rentowy w apelacji słusznie podniósł, iż wpisanie przez biegłą M. J. w opinii „pkt 26a” zamiast „27a” było ewidentną pomyłką - co wynika z dalszej treści opinii albowiem w pkt 26a rozporządzenia są wymienione uszkodzenia języka, a uszczerbek na zdrowiu z tego tytułu mógł wynieść 3 %. Biegła zaś nie opisywała uszkodzeń języka, ale zgodnie ze swoją specjalnością uszkodzenia narządu wzroku.

Zatem wysokość stałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego w związku z wypadkiem przy pracy to 30%. Organ rentowy zaskarżoną decyzją przyznał już ubezpieczonemu jednorazowe odszkodowanie z tytułu 20% stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy w kwocie 14.600 zł (20 x 730 zł). W tej sytuacji Sąd

Okręgowy na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009r. nr 167, poz. 1322 ze zm.) przyznał ubezpieczonemu prawo do brakującej części jednorazowego odszkodowania w kwocie 7.300 zł z tytułu 10% stałego uszczerbku na zdrowiu (10 x 730 zł). Łącznie ubezpieczony jest uprawniony do jednorazowego odszkodowania w kwocie 21.900 zł z tytułu 30% stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy.

Apelacja została uwzględniona na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

Sąd II instancji odstąpił od obciążania ubezpieczonego kosztami zastępstwa procesowego na podstawie art. 102 k.p.c. ponieważ uzasadnia to sytuacja rodzinna i majątkowa ubezpieczonego, który otrzymuje rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy w kwocie 1.770 zł miesięcznie i ma na utrzymaniu niepracującą żonę.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.) (-) SSO Mariola Szmajdych (-) SSO Teresa Kalinka

Sędzia Przewodniczący Sędzia